

Mokyklos kviečiamos skirti pamoką pasaulinio garso gamtosauginininkei prof. Birutei Galdikas atminti

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Vytauto Didžiojo universitetu kviečia mokyklas gegužės 11–15 dienomis skirti vieną pamoką pagerbti prof. Birutės Marijos Galdikas (1946–2026) atminimą. Šių metų gegužės 10-ąją mokslininkei būtų sukakę 80 metų, todėl mokyklos kviečiamos tapti šio jubiliejinio paminėjimo dalimi, skatinant mokinius domėtis gamtosauga ir įvertinti tvarios aplinkos kūrimo svarbą, rašoma ŠMSM pranešime žiniasklaidai.

Iniciatyva siekia supažindinti jaunąją kartą su lietuvių kilmės antropologe, viena žymiausių pasaulyje orangutanų tyrinėtojų bei viena svarbiausių šiuolaikinės primatologijos ir gamtos apsaugos specialisčių.

Prof. B. Galdikas atminti skirtoms pamokoms paruošta speciali medžiaga – 30 minučių trukmės vaizdo pasakojimas, kurį sukūrė Neringa Skrudupaitė ir Eglė Aukštikalnytė Hansen (filmas bus prieinamas gegužės 11–15 d. adresu https://gmf.vdu.lt/birute_galdikas_filmas/). Filme atskleidžiamas profesorės gyvenimo kelias nuo studijų Kalifornijos universitete Los Andžele (UCLA) iki dešimtmečius trukusių tyrimų Indonezijos džiunglėse bei įkurto Tarptautinio orangutangų fondo, kuris veikia JAV, Indonezijoje, Australijoje, Kanadoje, Didžiojoje Britanijoje. Po filmo peržiūros mokytojai raginami inicijuoti diskusijas su mokiniais apie tai, kokių vertybių moko prof. B. Galdikas pavyzdys ir kaip kiekvienas žmogus galėtų prisidėti prie jos puoselėtų idėjų įgyvendinimo pasaulyje

ir Lietuvoje.

Prof. B. Galdikas yra įvertinta Jungtinių Tautų pasauline premija, E. Bauerio Žemės didvyrės premija, PETA humanitarine premija, Tyler aplinkos apsaugos premija ir aukso medaliu (angl. Tyler Prize for Environmental Achievement). Profesorės gyvenimas ir darbai yra aprašyti knygose, apie ją sukurta dokumentinių filmų.

Profesorė dalyvavo ir Lietuvos mokslininkų rengime: priėmė tyrėjus praktikai Borneo saloje, daug kartų lankėsi Vytauto Didžiojo universitete, skaitė paskaitas studentams.

2010 m. profesorė apdovanota Lietuvos valstybės Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ karininko kryžiumi, jai suteiktas VDU garbės daktaro vardas. 2021 m. profesorė prisijungė prie Prezidento Valdo Adamkaus Premijos, skiriamos už pastangas atstatyti gamtinę aplinką ir užtikrinti tvarumą, komiteto.

VDU Botanikos sode Kaune yra pasodinta profesorės vardo giraitė, kurioje auga per šimtą ąžuolų, skiepytų iš Lietuvos paminklinių medžių. Būtent čia gegužės 10 d. 13–18 val. vyks ir prof. B. Galdikas pagerbimo renginys. Programoje – profesorę pažinojusiųjų prisiminimai, fotonuotraukų paroda, edukacinės veiklos. Renginys nemokamas.